

Izložba Rez-linija-otisak

Muzej savremene umetnosti, Beograd, 14.04. – 25.09.2023.

Dorđe Andrejević Kun Krvavo zlato, 1936.

Izložba Rez – linija – otisak rezultat je studijskog rada na umetničkim delima iz kolekcije Muzeja savremene umetnosti u Beogradu koja su postavljena u svojevrsnu tematsko-interpretativnu relaciju sa savremenim umetničkim praksama i produkcijom. Sam naziv izložbe upućuje na fenomen grafičkog medija, koji u periodu između dva svetska rata u Kraljevini Jugoslaviji postaje sve zastupljeniji u praksama umetnika koji su u jednostavnosti i vizuelnoj snazi grafike, kao i njenim mogućnostima multiplikovanja, prepoznali potencijal za direktniji kritički iskaz o društveno-političkoj realnosti, neposredniju komunikaciju sa širom javnošću i bržu distribuciju socijalno angažovane poruke. Grafički medij će ne samo kao likovni izraz, suprotstavljen tada dominantnom slikarstvu građanskog modernizma, već i kao sredstvo političke borbe, agitacije o idejama levice i širenju klasne svesti, omogućiti mnogim umetnicima da tematizuju i problemski preispituju društveno-ekonomske kontekste u kojima se odvijala svakodnevna egzistencija gradskog i seoskog stanovništva, odnosno nehumane i teške uslove njihovog života i rada. Pozicija umetnika kao hroničara, kritičara, savremenika – saborca u borbi za bolji i

pravedniji svet označila je promenu u percepciji uloge umetnosti u društvu i otvaranje ka različitim formama umetničkog udruživanja, organizovanja, kolektivnog delovanja i ideološkog povezivanja sa radničkim i političkim revolucionarnim pokretom u zajednički antikapitalistički antifašistički front u osvit Drugog svetskog rata.

Skoro sto godina kasnije, socijalno angažovana umetnost kraja treće i četvrte decenije prošlog veka, u radu pojedinih savremenih umetnika i umetničkih grupa aktivnih na domaćoj, regionalnoj i internacionalnoj sceni, predstavlja važno i referentno polje idejnih i formalno-stilskih polazišta u kritičkim promišljanjima aktuelnih lokalnih i globalnih društveno-političkih okolnosti i kretanja. Reaktualizaciju pomenutog umetničkog nasleđa, u svojim radovima, umetnici vide kao mogućnost da se iz rakursa određenog istorijskog iskustva govori o pitanjima sadašnjeg stanja ljudskih sloboda, materijalnog statusa radnika, društveno-proizvodnih odnosa, posledica koje ostavljaju neoliberalne politike u sferi svakodnevnog života i umetnosti. Refleksija istorijskih primera umetničko-društvenih angažmana za umetničku zajednicu danas, takođe, ostaje važna i u domenu pronalaženja novih vidova udruženog rada, dalje demokratizacije, socijalizacije umetnosti i proširivanja njenih emancipatorskih potencijala. Izražajnost socijalno angažovane umetnosti međuratnog perioda ili samog grafičkog medija, u okviru izložbe *Rez – linija – otisak*, savremeni umetnici uključuju na različite načine u svoje istraživačke procese, u likovno-vizuelne proseedee i pristupe u okviru izvođačkih umetnosti, naglašavajući njihovu progresivnost i relevantnost u problemskim razmatranjima trenutnih, vrlo složenih, (geo)političkih društveno-ekonomskih prilika. Na izložbi, mape grafika kao i nekoliko slikarskih dela iz kolekcije MSU iz pomenutog istorijskog razdoblja kontekstualno su interpretirani u radovima savremenih umetnika kroz murale, crteže, grafičke listove, objekte, ali i performans i foto-dokumentaciju.

Publika je u prilici da vidi oko 100 umetničkih ostvarenja najpoznatijih stvaralaca iz muzejske kolekcije: Đorđa Andrejevića Kuna, Marijana Detonija, Sergija Glumca, Prvoslava Pive Karamatijevića, Mirka Kujačića, Otona Postružnika, Maksima Sedeja, Bratislava Stojanovića, Đurđa Teodorovića, Antuna Zupe a od savremenih umetnika radove Vladana Jeremića i Rene Redle, Siniše Ilića, Bojana Đorđeva, Darinke Pop-Mitić, KURS (Miloš Miletić i Mirjana Radovanović), Milice Ružičić i Nikole Radosavljevića.

Kustosi izložbe su mr Mišela Blanuša i Miroslav Karić

* preuzeto sa sajta MSUB – www.msub.org.rs